

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118 0 К 000739 10 Кжк
Бања Лука, 01.10.2012. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Драгомира Миљевића, као предсједника вијећа, Слободана Милашиновића и Стаке Гојковић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Мире Мачкић, у кривичном предмету против оптужених Ж. Ц. и Н. В., због кривичног дјела обљубе над немоћним лицем из члана 194. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, након одржаног усменог и јавног претреса којем су присуствовали Замјеник главног републичког тужиоца Светлана Брковић, опужени и њихови браниоци, Ж. Б. и В. Р., адвокати из Б. Л., донио је дана 01.10.2012. године и јавно објавио

ПРЕСУДУ

Оптужени Ж. Ц., син Ђ. и Б. П., рођен ... године у Б., Општина Л. гдје је и настањен, ЈМБГ: ..., Србин, држављанин РС и БиХ, каменорезац, писмен са завршеном школом ученика у привреди, ожењен, отац двоје пунољетне дјеце, војску служио 1976/77 годину, без чина, није одликован, посједује породичну кућу, 11 дунума земље, теретно возило „Там“ у путничко возило „Мерцедес“, био у притвору од 27.05. до 27.06.2008. године.

Оптужени Н. В., звани Н., син Б. и Д. В., рођен ... године у Б., Општина Л., настањен у Б. Л., улица ... број ..., ЈМБГ: ..., Србин, држављанин РС и БиХ, угоститељ, власник угоститељског објекта у Б. Л. у улици ..., писмен са завршеном комерцијалном школом, отац двоје пунољетне дјеце, војску служио 1969. године у чину резервног војног старјешине - водника, посједује властиту породичну кућу, угоститељски објекат, 25 дунума земље, путничко возило марке „Голф“, остварује мјесечни приход од 1.000,00 КМ, неосуђиван, био у притвору од 27.05 до 27.06.2008. године.

КРИВИ СУ

Што су:

У временском периоду од јула 2007. године до половине маја 2008. године у Б. Л., у изнајмљеном стану у Ул. ... бр. ..., оптужени Ж. Ц. преко осуђеног Д. Т. склопио познанство са оштећеном млдб. Ј. С. рођеном ... године ради задовољења полног нагона у више наврата, због недовољне душевне развијености, поремећаја у психолошком профилу те недовољне социјално-емоционалне зрелости оштећене као петнаестогодишње адолосцентнице, као и

односа велике несразмјере, у животној доби и физичкој снази у односу на животну доб и узраст оштећене, сам и са оптуженим Н. В., ради задовољења његовог полног нагона, извршио обљубу и друге полне радње над оштећеном која због наведеног емоционално-психолошког и душевног стања и животне доби није била стварно способна за вољни сексуални чин и давања вољног отпора за полне радње извршене на против-природан и нарочито понижавајући начин, тако што је задовољавајући свој полни нагон од млдб. оштећене императивно захтјевао да пред њим у вагину ставља направу вибратор, што је она и учинила, захтјевао од ње сексуалне односе са другим лицем и са њим истовремено, сљедом чега је заједно са оптуженим Н. В. у његовој присутности вршио обљубу над оштећеном тако што је оптужени стављао свој пенис у уста млдб. оштећене ради задовољења свог полног нагона, потом у присутности оптуженог В. вршио обљубу стављајући свој пенис у вагину оштећене, а оптужени Н. В. у његовој присутности вршио обљубу и полне радње над оштећеном, да би оптужени В. након тога у више наврата вршио обљубу и друге полне радње на против-природан и понижавајући начин над оштећеном, при чему је у једном наврату захтјевао од оштећене вршење против-природних полних радњи на насилан начин, ради задовољења свог полног нагона стављао механичку справу вибратор у анални отвор млдб. оштећене, а након што су на предметни начин изазвани болови код оштећене која се оваквим полним радњама противила, извршио обљубу над оштећеном, те у наведеном периоду у више наврата на различити против-природан начин вршио обљубу над оштећеном у присутности другог лица, Г. Р.

Дакле, извршили обљубу и другу полну радњу над другим лицем искористивши недовољну душевну развијеност усљед које то лице није способно за отпор, а дјело је почињено према малољетном лицу и на нарочито понижавајући начин

Чиме су учинили кривично дјело обљубе над немоћним лицем из члана 194. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, па их суд за учињено дјело примјеном одредаба члана 38. тачка 2. и члана 39. став 1. тачка 3. Кривичног закона Републике Српске

О С У Ћ У Ј Е

Оптуженог Ж. Ц. на казну затвора у трајању од 6 (шест) мјесеци,

Оптуженог Н. В. на казну затвора у трајању од 1 (једне) године.

На основу члана 44. став 1. Кривичног закона Републике Српске, оптуженима се у изречену казну урачунава вријеме проведено у притвору од 27.05. до 27.06.2008. године.

На основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске, оптужени су дужни платити на име паушала по 300,00 КМ, те накнадити солидарно трошкове кривичног поступка, а о висини тих трошкова

суд ће одлучити посебним рјешењем, а све то у року од 15 дана под пријетњом извршења.

На основу члана 108. став 3. Закона о кривичном поступку Републике Српске оштећена Ј. С. се са имовинско правним захтјевом у цјелини упућује на парницу.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 000015 08 К од 28.10.2008. године оптужени Ж. Ц. и Н. В. су оглашени кривим због кривичног дјела полног насиља над дјететом из члана 195. став 1. Кривичног закона Републике Српске, па су за то дјело осуђени, Ж. Ц. на казну затвора у трајању од 6 (шест) мјесеци, а Н. В. на казну затвора у трајању од 1 (једне) године.

Поводом жалби окружног тужиоца и бранилаца оптужених, та пресуда је у односу на оптужене укинута пресудом овога суда број 118-0-Кж-08-000 216 од 22.01.2009. године и у односу на оптужене одређено одржавање претреса пред овим судом.

У наставку претреса овај суд је дана 18.03.2009. године под бројем 118-0-Кжк-09-000002 поново донио осуђујућу пресуду против оптужених, која је поводом захтјева за заштиту законитости бранилаца осуђених укинута пресудом овога суда број 118-0-Квлз-09-000001 од 18.02.2010. године и предмет враћен вијећу овога суда на поновни претрес.

У наставку претреса пред овим судом који је одржан 28.09.2012. године изведени су докази саслушањем вјештака, мр Н. С., специјалисте медицинске психологије и мр М. М., клиничког психолога, те саслушањем вјештака неуропсихијатара др С. С. и др М. С., док су сви остали изведени докази на главном претресу пред првостепеним судом прихваћени као доказни материјал на претресу пред овим судом.

Оцјењујући изведене доказе појединачно и њихове међусобне повезаности у складу са одредбом члана 295. став 2. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник РС“, број 53/12 - у даљем тексту: ЗКП РС), овај суд је утврдио да су оптужени у вријеме, на начин и под околностима описаним у изреци ове пресуде учинили кривично дјело обљубе над немоћним лицем из члана 194. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС).

Чињенична утврђења изреке ове пресуде заснована су прије свега на исказу оштећене Ј. С. саслушане у својству свједока на главном претресу пред првостепеним судом, те на исказима свједока Г. Р., Е. Ј., Б. М., Д. Б. и Ј. С., те на налазима вјештака мр Н. С., специјалисте медицинске психологије и налазу вјештака мр М. М., клиничког психолога, те исказима ових вјештака које су дали и то мр Н. С. на главном претресу пред првостепеним судом и на претресу пред овим судом, а мр М. М. на претресу пред овим судом. Поред субјективних

доказа овај суд је цијенио и извјештај Центра за ... Општине Г. за оштећену Ј. С., потврде на одузете ствари (вибратор), као и записник о препознавању и фотодокументацији сачињеној поводом препознавања оптужених од стране оштећене.

Сви ти докази појединачно и у међусобној повезаности, пружили су овом суду поуздан основ да су оптужени на начин и под околностима описаним у изреци ове пресуде над оштећеном вршили обљубу и предузимали друге полне радње садржане у изреци пресуде од којих су неке извршене и на против природан и нарочито понижавајући начин. Ово се односи на задовољавање полног нагона оптуженог Ж. Ц. на начин да је од оштећене захтијевао да пред њим у вагину ставља нараву вибратор што је она и учинила, а захтјевао је да сексуалне односе има и с њим и са другим лицем истовремено. Осим тога, суд је утврдио велику несразмјеру у животној доби и физичкој снази оштећене у односу на животну доб оптужених. Тако је оптужени Ж. Ц. старији од оштећене 38 година, а оптужени Н. В. 42 године.

Из налаза и мишљења вјештака, специјалисте медицинске психологије мр Н. С. од 15.06.2008. године и свједочења овог вјештака на главном претресу пред првостепеним судом и на претресу пред овим судом, произлази да узраст оштећене, степен информисаности као и ниво социјално-емоционалног развоја онемогућавају јој да донесе одлуку која би се могла сматрати добровољним пристанком. Из овог налаза који се заснива на интервју са оштећеном, чек листи посттрауматског стресног поремећаја, цртежу људске фигуре, Рошарх техници и тесту недовршених реченица, детаљно је објашњено у каквој породици је одрасла оштећена, како је упознала оптужене, начин на који је оштећена ступала у односе са оптуженима, као и са другим лицима, те какав је однос оптужених био према њој. На основу детаљног налаза овај вјештак је и у свједочењу пред овим судом као и претходном свједочењу на главном претресу пред првостепеним судом дала мишљење да је оштећена Ј. С. у вријеме када су према њој предузимане радње описане у изреци ове пресуде била у доби средње адолесценције, јер није навршила 15 година, таква лица нису у стању самостално одлучивати о ступању у полне односе, јер нису довољно психички зрела без обзира што оштећена физички одговара узрасту лица од 15 до 19 година. Вјештак је објаснила да су појмови недовољне психичке зрелости и недовољне душевне развијености појмови истог значења.

Овај вјештак је исказала пред судом да душевна развијеност оштећене одговара узрасту дјетета, дакле, лица које није навршило 14 година.

И вјештак клинички психолог мр М. М. је у свом писменом налазу од 11.04.2012. године као и свједочењу на претресу пред овим судом је такође као и вјештак мр Н. С. исказао да оштећена због емоционалне и социјалне незрелости није била способна за отпор у вријеме када су према њој предузимане радње садржане у изреци ове пресуде.

Вјештаци одбране неуропсихијатри др С. С. и др М. С. су у свом писменом налазу и мишљењу од 04.06.2012. године, а на основу анализе судског списка, психијатријског прегледа оштећене, те налаза психолога мр М. М., у свједочењу на претресу пред овим судом изнијели мишљење супротно оном

које су дали мр Н. С. и мр М. М., наиме, исказали су да оштећена не болује од душевне болести, не налази се у стању пролазне душевне поремећености, нити у стању душевне заосталости, да је биолошки развијена, социо-емоционално довољно зрела, да је одговарајуће менталне развијености, а имала је развијене секундарне полне ознаке и била је у стању осјећања женствености.

Оцјењујући налазе свих вјештака, суд је прихватио налазе и мишљење вјештака мр Н. С. специјалисте медицинске психологије и вјештака мр М. М. клиничког психолога, јер су се ови вјештаци изјаснили и у свједочењима пред судом да је оштећена Ј. С. лице које је недовољно душевно развијено и психички незрело, а оцјена о томе је управо у домену вјештачења којима се баве специјалисти клиничке психологије. На закључак о прихватљивости налаза ових вјештака по оцјени овога суда указују примјери понашања оштећене у двије ситуације у којима се оштећена наша. Прва је, када је, у друштву са оптуженим Ж. Ц. била у изнајмљеном стану у улици ... број ..., била је гола, отворила је улазна врата иако није знала да у стан улази оптужени В. У другом случају, оштећена је са својим младићем дошла у угоститељски објект С., власништво оптуженог В., а то је било 31/1. јануар 2008. године, накратко је напустила тај објект оставивши младића а онда је имала полни однос са оптуженим В. у просторији поред угоститељског објекта. Такво понашање оштећене је тешко рационално прихватити, а све то код детаљног налаза и мишљења вјештака мр Н. С. и исказа које је вјештак дала пред судом потврђује правилност закључка вјештака да је оштећена заиста лице недовољне душевне развијености и недовољне психичке зрелости. Код кривичног дјела обљубе над немоћним лицем из члана 194. став 1. КЗ РС радње извршења су прописане алтернативно, па то дјело постоји када се над другим лицем врши обљуба и друга полна радња искориштавањем душевног обољења, недовољне душевне развијености, друге душевне поремећености, немоћи или каквог другог стања тог лица усљед којег оно није способно за отпор. У конкретном случају оштећена је лице недовољне душевне развијености и недовољне социално-емоционалне зрелости, дакле, у једном од стања због којег није била у могућности пружити отпор оптуженима.

Због свега тога овај суд налази да радње предузете према оштећеној које је у вријеме предузимања тих истих имала непуних 15 године, била је малољетно лице, а неке од предузетих радњи имају карактер понижавајућих, у поступању оптужених су остварена сва битна обиљежја кривичног дјела обљубе над немоћним лицем из члана 194. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС.

Оптужени су знали да је оштећена малољетно лице, она је оптуженом Ц. непосредно и саопштила када му је рекла да је девети разред основне школе, а оптужени В. је то сазнао током бројних контаката са њом при вршењу полних односа и других радњи. Због тога су обојица оптужених поступали са директним умишљајем који обухвата свијест да обљубу и друге полне радње врше према малољетном лицу.

Не налазећи околности које би искључивале кривичну одговорност оптужених, суд их је за учињено дјело огласио кривим.

Одлучујући о мјери казне суд је на страни оптуженог Ц. утврдио као олакшавајуће околности које је цијенио и првостепени суд, посебно је оцијенио

околност да је са оштећеном имао два сексуална односа и да је ову касније избјегавао, цијенио је и протек времена од извршења дјела (више од 5 година), док отежавајућу околност на страни овог оптуженог није нашао. Утврђену олакшавајућу околност суд је оцијенио као особито олакшавајућу, па му је примјеном одредаба члана 38. тачка 2. и члана 39. став 1. тачка 3. КЗ РС изрекао казну затвора у трајању од 6 (шест) мјесеци, налазећи да је мјера изречене казне у свему примјерена тежини учињеног дјела, степену кривичне одговорности оптуженог и околностима под којима је дјело учињено, те да се изрицањем ове казне на оптуженог може довољно поправно дјеловати да убудуће не чини оваква и слична кривична дјела и да се изреченом казном може остварити сврха кажњавања прописана у члану 28. КЗ РС.

Опредјелујући се за мјеру казне оптуженом В., суд је цијенио као олакшавајуће околности све оне околности које је оцијенио првостепени суд, посебно је оцијенио околност да је он више пута у дужем врменском периоду имао полне односе са оштећеном и вршио друге полне радње, цијењен је протек времена од извршења дјела, па је утврђено олакшавајуће цијенио као особито олакшавајуће, па у одсуству отежавајућих нашао да се сврха кажњавања из члана 28. КЗ РС може остварити и уважавањем казне, па му је примјеном одредаба КЗ РС о ублажавању казне изрекао казну затвора у трајању од 1 (једне) године.

Оптуженима је у изречену казну урачунато вријеме проведено у притвору од 27.05 до 27.06.2008. године, на основу члана 44. став 1. КЗ РС.

На основу члана 99. став 1. ЗКП РС, суд је оптужене обавезао да плате паушални износ трошкова кривичног поступка у износу од по 300,00 КМ, те да солидарно накнаде трошкове кривичног поступка с тим да ће се о висини тих трошкова донијети посебно рјешење.

Оштећена Ј. С. је на основу члана 108. став 3. ЗКП РС са имовинско правним захтјевом у цјелини упућена на парницу, јер оштећена свој имовинско правни захтјев није прецизира ни у износу ни по основима, због чега о таквом неопредјеленом захтјеву није било могуће расправљати у овом поступку.

Из свих наведених разлога одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Драгомир Миљевић

ПОУКА: Против ове пресуде није дозвољена жалба.
(члан 333. став 1. ЗКП РС).

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић